

Trendy v cirkvi v postmodernej dobe

Jaroslav a Ľubomíra Mervartovi

vytvorenie prezentácie

13.11.2006

aktualizácia

27.2.2007

Bez komentára

„Pozitívna (milá) osobnosť a prefíkaná znalosť ľudskej povahy, je všetko čo dnes potrebuje človek na úspech v náboženských kruhoch!“

A.W. Tozer (Born After Midnight)

„Všade je apatia. Nik sa nestará či to čo je kázané je pravda alebo lož. Kázeň ako kázeň bez ohľadu na tému; len čím je kratšia, tým je lepšia.“

Charles Haddon Spurgeon

Obsah prezentácie

1. Trendy v cirkvi v postmodernej dobe
2. Definícia pojmov
3. Rick Warren a jeho poslanstvo
4. Rob Bell a jeho poslanstvo
5. Zhodnotenie
6. Podobnosť s New Age
7. Manažérske metódy
8. Psychológia – veda alebo náboženstvo?
9. Preklady Biblie: The Message (a iné)
10. Zdroje pre ďalšie štúdium

Sekcia č.1

Trendy v cirkvi v postmodernej dobe

Pri hodnotení trendov považujeme za optimálne sa zamerať na osoby resp. zbory, ktoré sú v danom období jeho typickými predstaviteľmi. To umožňuje s odstupom času vyhodnotiť **vyjadrenia resp. prax týchto zborov a osôb**, a tie **porovnať vo svetle Biblie**.

Zatiaľ čo v minulosti sa za lídra považoval zbor Willow Creek (Bill Hybels), dnes je to skôr Saddleback Church (Rick Warren), nasledovaný (možným nástupcom) hnutím Emergent Church (Brian McLaren, Rob Bell), a zborom Lakewood (Joel Osteen).

V praxi týchto zborov sa využívajú najmä:

- marketingové a manažérske metódy
- nenátlakové metódy evanjelizácie
- príručky na evanjelizáciu resp. na zakladanie a rast zborov
- nové (zväčša parafrázované) preklady Biblie
- poznatky zo svetských filozofií a iných náboženstiev

Marketingovo-orientované zbory

- V praxi sa často používa termín **megazbory**, kde sa zvyčajne jedná o zbory, kde priemerná návštevnosť je vyššia ako 2000 členov
- Vzhľadom k tomu, že niektoré z týchto zborov sú postavené striktne na biblickom základe, je potrebné bližšie špecifikovať zbory s novou paradigmou

Definícia:

- Zbory s novou paradigmou je možné identifikovať podľa filozofie kňazského úradu cielene zameranej na **numerický rast**.

Hlavní představitelia

- **Robert Schuller** (Crystal Cathedral)
- **Rick Warren** (Saddleback Valley Community Church)
- **Bill Hybels** (Willow Creek)
- **Joel Osteen** (Lakewood)
- **Brian McLaren, Rob Bell** (Emergent Church)

Fotografia na úvod

http://www.inplainsite.org/html/church_growth_movement.html

Robert Schuller

- Zakladateľ marketingovo-orientovaných zborov, ktorý ako prvý zaviedol tézu, že je potrebné sa sústrediť na felt-need (okamžité potreby poslucháčov)
- Propaguje u kresťanov potrebu **vyššej sebaúcty**
- Univerzalista, ktorý **neverí**, že Kristus je jedinou cestou do neba.
- Hriech chápe ako stratu, alebo nedostatok viery v seba samého.
- V jeho zbore sa otvorene propagujú myšlienky New Age a východných náboženstiev
- Pri postavení Crystal Cathedral si bol vypýtať požehnanie od pápeža v Ríme (ktoré aj obdržal)

Názov hry je úspech (a sebaúcta)

Pavlovo inšpirované prehlásenie „*ale vzdal sa hodnosti, vzal na seba podobu služobníka ... (a) ponížil sa a bol poslušný ... do smrti na kríži.*“ F 2:7,8 je dnes vysvetľované Robertom Schullerom v kontexte dnešného na úspech orientovaného sveta v tomto význame:

„Ježiš poznal svoju hodnotu, jeho úspech sýtil jeho sebaúctu ... On trpel na kríži aby posvätil svoju sebaúctu. A on niesol kríž aby posvätil tvoju sebaúctu. A kríž posväť cestu tvojho ega (tvojho ja).“

Ďalší citát Roberta Schullera:

„Osoba sa ocitne v pekle, keď stratí svoju sebaúctu.“

Čo považuje Robert Schuller na „starom evanjeliu“ za zlé?

Schuller je často považovaný za „najznámejšieho TV kazateľa“, a jeho „*evanjelium úspechu*“ je akceptované a kázané mnohými náboženskými vodcami. Čo považuje Schuller za zlé na starom evanjeliu? Hoci Pavol napísal „*Ježiš Kristus prišiel na svet, aby spasil hriešnikov*“ 1Tim 1:15, a Kristus sám povedal, že prišiel volať „*hriešnych kajať sa*“ L5:32, Robert Schuller napísal:

„Nemyslím si, že by niečo iné bolo vykonané v mene Krista a v mene kresťanstva, čo by sa ukázalo viac deštruktívne pre ľudskú osobnosť, a teda kontraproduktívne pre evanjelizačné podujatia, ako často hrubý, neotesaný a nekresťanskou stratégiou poznačený pokus varovať ľudí pred ich strateným (zblúdeným) a hriešnym stavom.“

„Nové“ podanie evanjelia

Ak by Mojžiš žil dnes, nehovorilo by sa o ňom, že si vybral „*radšej znášať protivenstvo s ľudom Božím*“ Žid 11:25, ale že si vybral „*trpieť bohatstvo, úspech a popularitu s Božím ľudom*“.

Zvyklo sa hovoriť, „*A všetci, ktorí chcú pobožne žiť v Kristovi Ježišovi, budú prenasledovaní*“ 2 Tim 3:12, ale dnes sa hovorí, „*Tí, ktorí žijú pobožne budú uznávaní a úspešní vo svete*“.

(Dave Hunt: The Seduction of Christianity / Zvádzanie kresťanstva)

A aká je „nová“ cesta?

Paul Yonggi Cho, ktorý vedie najväčší zbor na svete s asi 400 000 členmi učí *„pozitívne myslenie, pozitívne hovorenie, pozitívnu vizualizáciu“*, ktoré sú údajným kľúčom k úspechu. Bez preháňania hocikto si (ho) *„môže vyformovať“* a vytvorí do fyzickej reality tým, že si *„vytvorí živý obraz v mysli a zameria sa naň“*.

„Objavil som moc dynamickej dimenzie modlitby, ktorá prichádza cez videnie uzdravenia - vizualizáciu skôr ako sa stane. Nesnaž sa to pochopiť (!!) - preži to (!) a uvidíš, že to funguje. Ja som to poznal.“

(Robert Schuller, Úvod ku knihe Yonga Cho, Štvrtá dimenzia)

A iné ...

„Večná Kreatívna Sila vesmíru, ktorú voláme Boh môže záchvátiť tvoje bytie a dať ti vieru v seba samého, sebaúctu, sebalásku, sebaistotu! Bez nej - si stratený na dne, s ňou – si neporaziteľný!“

Robert Schuller, Objav svojej možnosti (1978)

Komentár k vyjadreniam

- Pred 2000 rokmi náš Pán Ježiš Kristus hovoril učením, napr. pri strachu pred búrkou, že majú **malú vieru** v Boha. Dnes Robert Schuller tvrdí, že kresťania majú malú sebaúctu resp. **vieru v seba samého**.
- Ak pracovník dobre vykonával svoju prácu, zvyčajne bol na ňu aj hrdý (niekedy to mohlo prerásť až do pýchy). Aj preto nám pán Ježiš hovorí: *Tak aj vy, keď vykonáte všetko, čo vám bolo prikázané, povedzte: Neužitoční služobníci sme!* Lukáš 17,10
- Dnes sa (však situácia otočila a) vyššia sebaúcta propaguje bez ohľadu na výsledky ...

Bill Hybels

- Zakladateľ zboru Willow Creek (1975), ktorý vznikol na základe marketingového prieskumu medzi neveriacimi (na základe ich kritiky toho, čo im nevyhovuje na cirkvi)
- Výsledky prieskumu: nevyhovuje mi starý štýl cirkevnej hudby, lavice v kostole sú nepohodlné, kázne sú nudné, neodpovedá sa tu na moje potreby a otázky, v cirkvi sa zväčšuje môj pocit viny
- Napriek zámeru osloviť neveriacich väčšina členov prišla do zboru z iných cirkví
- V zbore sa využívajú poznatky z marketingu, manažerských metód, psychológie a psychoterapie

Komentár k zboru Willow Creek

G. A. Pritchard

(Bill Hybels) „Neučí zdravé a bohaté evanjelium“, a nehovorí, že viera je všeliek. Skôr zdôrazňuje fakt, že „Boh chce pomôcť ľuďom k naplneniu života“, čiže hovorí o tom, čo typickému hľadačovi chýba v svetskom živote. To ale nie je dané tým čo sa učí, ale skôr tým čo sa (zo slova Božieho) vynecháva, aby v publiku ostala pozitívna predstava o Bohu. Napr. „tvrdú správu o Božom hneve za dedičný hriech ľudstva“ v kázni prakticky nepočujete.

Iróniou je, že zatiaľ čo Bill Hybels evanjelizuje ľudí zo sveta ku kresťanstvu, zároveň „evanjelizuje“ kresťanov späť ku svetu. Zatiaľ čo 10% nových návštevníkov (neveriaci Harry z knihy Lee Strobela) sa posúva bližšie ku kresťanstvu, 90% kresťanov v zbore sa posúva viac k psychológii a svetu.“

Rick Warren

- Zakladateľ zboru Saddleback Valley Community Church v Kalifornii (1980)
- Autor kníh Purpose Driven Life (Život s jasným cieľom) a Purpose Driven Church (Zbor s jasným cieľom)
- Je považovaný za najlepšieho žiaka Roberta Schullera, študoval, maturoval a vyučoval v Schullerovej škole, aj keď (podobne ako Bill Hybels) tvrdí, že chce byť zameraný viac biblicky (priame prepojenia na New Age popiera)
- Doktorantskú prácu vypracoval vo Fuller teologickom inštitúte pod vedením Petra Wagnera
- V zbore sa využívajú poznatky z marketingu, manažerských metód, psychológie a psychoterapie

Ďalší známi predstavitelia

- **Lee Strobel** (autor kníh *Kauza Kristus*, *Kauza viera*, ale najmä knihy *Vo vnútri mysle neveriaceho Harryho*, ktorá slúži ako „manažerská biblia“ pre Willow Creek, prestúpil do Saddleback California Church)
- **John Maxwell** (agentúra EQUIP, leadership, knihy a tréningy)
- **Nicky Gumbel** – predstaviteľ zboru Holy Trinity Brompton, kde vznikli kurzy Alfa, ktoré presadzujú tzv. nekonfrontačné evanjelium

John Maxwell

- Zakladateľ agentúry EQUIP
- Autor kníh a tréningových programov o vodcovstve (leadership)
- V rámci projektu MLM si kladie za cieľ rozvinúť jeden milión kresťanských vodcov po celom svete do roku 2008
- Zúčastňuje sa na podujatiach a sponzorských akciách marketingovo-orientovaných zborov (spolu s B. Hybelsom, R. Warrenom a R. Schullerom)

Sekcia č.2: Definícia pojmov New Age

- Prevzané z časopisu Rozmer, prof. Beamonde:
Základným prvkom New Age je **zbožšťovanie človeka**, ktoré sa vysvetľuje paradigmou: „**Boh je vo mne. Boh a ja sme jedno a máme to isté vedomie. Ja som boh.**“ Typickou praxou novej spirituality je Silvova metóda, ktorú praktizujú dokonca i niektorí kňazi a mníšky. „New Age je veľká výzva nášho storočia pre spoločnosť, pretože dvíha transparenty ako pacifizmus, univerzálne bratstvo a ekológia, ktoré verejnosť ťažko odmietne, lebo jej čoraz väčšmi chýba formácia.“ New Age si každodenne získava nových prívržencov s konečným cieľom zhladiť univerzálne hranice a dosiahnuť vytvorenie akéhosi nadnáboženstva, v ktorom bude **človek alfa a omega**, začiatok i koniec všetkých vecí, čím sa dosiahne **karikatúra náboženstva**. Už to nie je človek, ktorý je stvorený na obraz a podobu Boha, ale boh, ktorý je stvorený na obraz a podobu človeka.

Citáty predstaviteľov New Age

„Návod“ pre New Age *A course in Miracles* (Kurz zázrakov)

- Neurobte patetickú chybu “priliehania k starému nehostinnému krížu”
- Cesta ku krížu môže byť posledná “neužitočná cesta”.
- Rozpoznanie Boha je rozpoznanie seba samého.
- Keď ťa Boh stvoril urobil ťa Jeho súčasťou.
- Neexistuje hriech – nemá žiaden následok.
- The Atonement (vo význame človek je súčasťou Boha) – je posledná lekcia, ktorú sa musí [človek] naučiť, pretože ho učí, že nikdy nezhrešil, a nemá potrebu vykúpenia.

Bernie Siegel:

- *Boh je v každom človeku a vo všetkom. Boh je všetko.*

(Warren Smith: Deceived on Purpose)

Relativizmus

- **Objektívny relativizmus** je názor, že viera osoby alebo skupiny je pravdivá pre nich, ale nie nevyhnutne pre iných.
- **Náboženský relativizmus** trvá na tom, že jedno náboženstvo môže byť pravdivé pre jednu osobu alebo kultúru, ale nie pre inú. Z tohto dôvodu žiadne náboženstvo nie je univerzálne alebo výlučne pravdivé. Náboženská viera je jednoducho daná náhodou pri narodení.
- **Morálny relativizmus** tvrdí, že tu nie sú žiadne absolútne hodnoty, žiadne objektívne správne alebo nesprávne etické zásady. Morálne hodnoty sú pravdivé a skutočné pre niektorých, ale nie pre iných.
- **Kultúrny relativizmus** hovorí, že čo je nemorálne v našej kultúre nie je nevyhnutne nemorálne v inej kultúre. Z tohto dôvodu nikto nemôže posudzovať hodnoty inej kultúry.

Morálny relativizmus

V modernom západnom svete, etický relativizmus predstavuje výzvu pre **biblický základ** pre etiku. Relativizmus tvrdí, že to čo je morálne a čo nie, je určované spoločensky a individuálne. Etika je oddelená od objektívneho morálneho nariadenia. Kultúrne normy morálky sú **relatívne** pre jednotlivé spoločnosti, jednotlivcov, a historické obdobia.

*Čo je „správne pre teba“ nemusí byť „správne pre mňa“.
Čo je zlé dnes, nemusí byť zlé zajtra.*

Keď je idea morálneho zákona držaná v neúcte, **pojmem hriechu sa zjemňuje a následne sa vytráca**. Ak je všetko relatívne, absolútne zlo je nemožné. Ak hriech je nezmysel, potom predstava Vykupiteľa z hriechu je absurdná. Nie je tu nič, od čoho je potrebné byť zachránený.

Relativizmus v praxi

- Všetky cesty... Jeden cieľ?
- Keď preskúmame tvrdenia náboženských tradícií musíme byť opatrní, aby sme nepomiešali toleranciu a pravdovravnosť. Tvrdiť, že je netolerantné povedať, že „*všetky cesty nevedú k jednému cieľu*“ je nepochopenie toho, o čo tu ide. Dôležitou otázkou je **pravdivosť** alebo nepravdivosť tohto tvrdenia.

(Prevzaté z www.inplainsite.org)

Relativizmus v praxi

Peter Wagner je často citovaný Rickom Warrenom v jeho knihe „Zbor s jasným cieľom“. Prečítajte si tento citát od Petra Wagnera z knihy, „Váš zbor môže rásť – Sedem Vitálnych znakov zdravého zboru“:

„... môžeme tu jasne vidieť koniec významu slova ospravedlnenie. Čo iné môže slovo ospravedlnenie znamenať? Ak metóda, ktorú používam plní cieľ, o ktorý sa usilujem, je to z tohto dôvodu dobrá metóda. Ak, na druhej strane, moja metóda neplní cieľ, ako môžem ospravedlniť jej ďalšie používanie?“

Tu je na mieste sa zamyslieť, komu veríme – čo Božiemu slovu, či povrchným ľudským radám a názorom (typu účel svätí prostriedok)?

Lebo moje myšlienky nie sú vaše myšlienky a vaše cesty nie sú moje cesty - znie výrok Hospodinov - ale ako nebesá prevyšujú zem, tak moje cesty prevyšujú vaše cesty a moje myšlienky vaše myšlienky. Iz 55,8-9

(What's Wrong with the Purpose Drive/CGM (Christian Growth Movement)?)

Dvojzmyselné vyjadrovanie

Dvojzmyselné vyjadrovanie je spôsob vyjadrovania, ktorý predstiera komunikáciu, ale v skutočnosti to nerobí. Je to spôsob vyjadrovania, ktorý dokáže zlo charakterizovať ako dobro, negatívne veci predstaviť ako pozitívne, nepríjemné predstaviť ako atraktívne, alebo aspoň ako znesiteľné. Dvojzmyselné vyjadrovanie je spôsob vyjadrovania, ktorý sa vyhýba zodpovednosti resp. ju presúva, spôsob vyjadrovania, ktorý sa nezhoduje s reálnym alebo (pôvodne) zamýšľaným významom. Je to jazyk, ktorý zadržiava a obmedzuje možnosti ďalšieho uvažovania; namiesto toho, aby ho rozšíril a podporil, dvojzmyselné vyjadrenia ho obmedzujú.

(„Doublespeak“, William Lutz, Rutgers University Professor)

Humanizmus

Moderné svetské (humanistické) chápanie pravdy je relatívne, to znamená, nie je tu nič absolútne! **Človek je v centre všetkých vecí a mierou všetkých vecí**. Avšak, normálny človek alebo kresťan si často neuvedomuje, že **tento záver je založený na filozofickom predpoklade a viere, že tu neexistuje osobný nekonečný Boh a človek o pravde môže rozhodovať sám**. To je 2000 rokov starý Alexandrijský grécky filozofický pohľad postupne dosahovaný dodávaním svetského humanizmu do každej štruktúry našej spoločnosti počas posledných 8 storočí. **Svetský humanizmus je zákonitý potomok pohanského platonizmu/gnosticizmu, ktorý za centrum reality pokladá ľudskú myseľ namiesto Boha alebo stvorený svet (vesmír), ktorý človek obýva**.

(Gene K. Smith, [New Theology and the New Age Movement](#))

Humanizmus

Problémom je, že gnosticci a humanisti nemôžu vedieť, aké je realita alebo pravda, pretože človek nemá možnosti určiť pravdu. Iba Boh vie aká je pravda (Ján 17:17). **Kresťanské videnie reality je, že Boh stvoril človeka na svoj obraz s piatimi zmyslami, ktoré vnímajú reálny svet aký skutočne je, pretože Boh neklame** (Num.23:19;1 Sam. 15:29;Tit. 1;2; Židom 6:18;1 Ján 2:21). Ateistický alebo agnostický humanista zostal bez možností poznať čo mu jeho päť zmyslov hovorí o realite sveta, ktorý obýva. Pozitivismus je mŕtva filozofia. **Neexistuje spôsob, ktorou by humanista mohol vysvetliť lásku, krásu, alebo hudbu alebo pripojiť nejaký význam životu alebo skúsenosti.** Človek je iba biologický stroj. To vedie k zúfalstvu humanizmu a všetkých jeho odvođenín (drogy, samovraždy, pôžitkárstvo, atď.).

Humanizmus

Kresťania potrebujú pochopiť humanistický pohľad na svet, s ktorým Satan klame svet a ako sa tento líši od Božieho pohľadu (Efez. 2:2). Satan vie, že na dosiahnutie jeho plánu vo svete musí ovládnuť ľudskú myseľ ovplyvnením toho, čomu človek verí, že je pravda. Biblia učí, že **čo si myslíme, určuje to akí sme (Príslovia 23:7; 27:19). Ako sa pozeráme na život (svetonázor) určuje ako žijeme náš život. To, čo človek pokladá za pravdu tiež určuje ako žije a ako si vysvetľuje Bibliu. **Ak ovládate koncept (chápanie) pravdy človeka, ovládate tohto človeka!****

Otázky, na ktoré je potrebné nájsť odpoveď

Aj keď mnohé z aktivít týchto zborov vyvolávajú pochybnosti, skúsme hľadať odpovede na nasledujúce otázky:

- Čo presne je zbor s novou paradigmou?
- Ako tieto zbory pracujú?
- Ako sa líšia od tradičných zborov?
- Čo robia správne?
- Prečo rastú?
- Čo sa od nich môžeme naučiť?

Zamyslenie

Ktorý zbor bol rastúcim zborom v knihe Zjavenia – zbor v Laodikeii (Zjav 3:14-22), ktorý sám seba videl ako zámožný a bohatý, ktorý nepotrebuje nič, alebo zbor v Smyrne (Zjav 2:8-11), ktorý je opísaný ako chudobný v súžení, vystavený veľkému prenasledovaniu? Boh povedal o Laodikejskom zbore, že ho vypluvne z úst, ale o zbore v Smyrne, že dostane veniec života. Zjavne teda rastúci zbor Boha nepotešil, zatiaľ čo zbor zápasiaci s ťažkosťami áno.

To je niečo o čom sa oplatí premýšľať.

„Zdôvodnenie potreby zmien“

„To, že kresťanstvo bolo v spoločnosti vždy iba na okraji záujmu, sa nepripisuje tomu, že by kňazi nestarali, ale skôr to vyzerá tak, že im chýbalo know-how, nástroje na spôsobenie zmeny.

Evanjelium bolo stále „*mocou Božou na spasenie*“, ale bolo mnohými odmietnuté. Čo bolo potrebné, boli nové metódy na dosiahnutie neveriacich, nové techniky na propagáciu zboru, „nové balenia“ pre evanjelium. Bolo povedané, že ľudia neodmietli evanjelium alebo Krista; oni odmietli iba staromódne, nelákavé formy, filozofie a metódy.“

Prostredie

Zaujímavý komentár k systému s novou paradigmou priniesol v roku 1999 časopis American Demographics, známy svojou dobrou znalosťou požiadaviek a túžob Američanov. Podľa tohto článku, ľudia dnes o sebe tvrdia, že sú:

... zameraní na duchovnosť, nie náboženstvo. Za touto zmenou je hľadanie skúsenostnej viery, náboženstva srdca, nie hlavy. Je to náboženské vyjadrenie, ktoré zľahčuje náuku a dogmu, a oddáva sa priamemu zážitku božskosti – či sa to volá “Duch Svätý” alebo “vesmírne vedomie” alebo “pravé ja”. Je to praktické a osobné, viac o redukcii stresu ako o spasení, viac terapeutické ako teologické. Je to o tom cítiť sa dobre, nie byť dobrý. Je to rovnako o tele ako o duši. Niektorí marketingoví vodcovia to nazývajú “priemysel na zážitky”.

Atmosféra

Rastúce zbory vytvárajú atmosféru, prostredie zábavy. Cieľom zboru je zábava, ktorá nahradila svätosť. Prežiť príjemný čas sa stalo kritériom excelentného rastúceho zboru, keďže zábava a pobavenie je to čo zákazníci v zbore požadujú. Netreba ani hovoriť o tom, že odkazy na Písmo, ktoré by ich v takomto konaní povzbudzovali, zjavne chýbajú.

Používané metódy

- Marketing
- Manažerské metódy (leadership)
- Psychológia a psychoterapia
- Humanistická filozofia
- Filozofie a metódy z východných náboženstiev

Marketing

- Marketing je súbor aktivít (prieskum, reklama, plánovanie, stanovenie ceny, atď.), ktorých cieľom je výmena rovnako hodnotných produktov medzi zúčastnenými stranami
- V tom prípade sa jedná o snahu dokázať, že cirkev predáva svoj produkt rovnako, ako Tesco predáva topánky alebo Baumax nástroje
- Čo je ale produktom zboru? Čo sa snažíme dostať k zákazníkovi? Kým topánky alebo nástroje sú prít'azlivé pre zákazníka, evanjelium pohoršuje – *je bláznovstvom tým, čo hynú ...* (1. Kor 1,18)
- Evanjelium nás konfrontuje s našimi zlými vlastnosťami, a až po pokání nám umožní v pokore spočívať v dostatku pred Kristom.

Marketingový prieskum

Dva druhy prieskumov:

- Čo chce zákazník (zameraný najmä na neveriacich)? Tie slúžia na to, aby zbor lepšie porozumel „potrebám ľudí“, a dokázal im vychádzať v ústrety.
- Aké vlastnosti sú typické pre zbory, ktoré rastú? (zmocňujúce vedenie, evanjelizácia zameraná na potreby, povzbudzujúce bohoslužby, atď.) Analyzuje sa tu vonkajší prejav bez toho, aby sa bralo v úvahu Božie požehnanie, ktoré prichádza tam, kde ľudia žijú v čistote, spravodlivosti a posvätení.

Evanjelizácia zameraná na potreby

- V snahe predsa len spopularizovať evanjelium, je tu snaha „**zmeniť balenie**“ a dokázať, že evanjelium reaguje na (okamžité) potreby týchto ľudí.
- Medzi najčastejšie opakované okamžité potreby patria najmä: osamelosť, sebadôvera, depresia, problémy v manželstve, kariérny rast, osobné naplnenie, atď.
- Keďže tento prístup nemá oporu v Biblii, využívajú sa tu najmä poznatky z modernej pop-psychológie, ktorý sa prelína cez všetky aktivity týchto zborov
- Hľadajúcim adeptom ponúka zvláštny synkretizmus evanjelia a psychológie, ktorý si prispôsobuje a narušuje evanjelium

Zhrnutie využitia MKT metód

„Skutočnosť je tá, že síce môžeme používať marketingové metódy na propagáciu zboru, ale nie na Ježiša Krista, evanjelium, kresťanský charakter alebo zmysel života. Zbor môže ponúkať užitočnú starostlivosť o deti vyčerpaným manželom, intelektuálne povzbudenie nepokojnej video-generácii, pocit rodiny pre osamelých a odcudzených – a určite, veľa ľudí prichádza do zboru práve z týchto dôvodov.

Ale ani Ježiš Kristus ani Jeho pravda nemôže byť šírená marketingovými technikami s odvolaním sa na záujem zákazníka, pretože základný predpoklad marketingu je, že záujem zákazníka je na najvyššom mieste, a teda, že zákazník ma vždy pravdu, a to je presne to, čo v prípade šírenia evanjelia nie je prípustné. (David Wells)

Zahanbujúce znamenie kríža

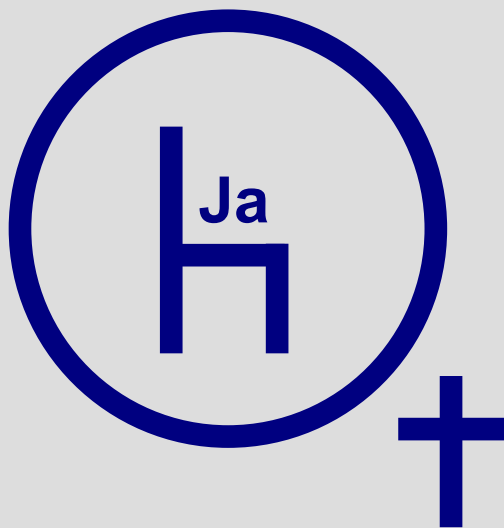
"Posolstvo o kríži je bláznovstvom; je pochabosťou; je nerozumné. Toto posolstvo bolo absurdné v časoch Biblie, pretože Židia mali také Mesiášske očakávanie, že Jeho príchod bude sprevádzaný znameniami a zázrakmi, ale nie takými aké robil Ježiš. Očakávali dramatické, nadprirodzené znamenia a zázraky na oblohe. Nežidia, na druhej strane, očakávali transcendentnú múdrosť a ezoterické vedomie. A čo kresťanstvo ponúka? Ponúka poburujúce (škandálne) posolstvo, kde Ježiš končí na kríži. Židia nemôžu pripustiť Mesiáša, ktorý bol ukrižovaný, a Gréci nemôžu pripustiť Boha, ktorý bol ukrižovaný ľuďmi. Ak by Boh rozmýšľal nad najhorším spôsobom, ako urobiť toto posolstvo marketingovo nezaujímavé, tak to bol práve tento spôsob."

John MacArthur – Resembled Conference 02/2007

Aký je rozdiel medzi biblickým a marketingovým prístupom?

Marketing

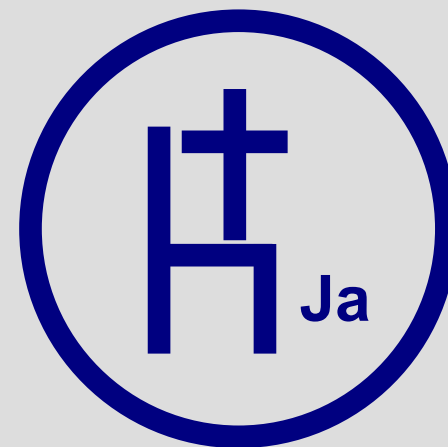
zákazník (človek) je kráľom

„Ja“ sedí na tróne života,
Ježiš je mimo život.

Evanjelium

Ježiš je kráľom

„Ježiš“ sedí na tróne života,
„Ja“ je podriadené Ježišovi.

Biblický komentár, keďže tieto dva obrázky sú často používané ako východzí a cieľový stav pri evanjelizácii.

Dodatok k marketingu

- Ako vieme, marketing sa nezaoberá len tým, čo chce zákazník, ale často sa taktiež používa na ovplyvňovanie zákazníkov.
- V tomto prípade sa marketing sa najčastejšie zameriava na sebecko, egoizmus, chamtivosť, márnivosť a strach. Jedná sa tu o využitie psychologickéj manipulácie s cieľom predat' produkt.
- Tieto metódy je však potrebné rázne odmietnuť, pretože takýto prístup je nemorálny a zavádzajúci.

Rozdiel medzi biblickým a marketingovým prístupom

„Evanjelium nie je o pomoci (neveriacemu) Harrymu aby sa cítil lepšie a o zlepšení podmienok jeho života; je o jeho vzbure proti Svätému Bohu, ktorý ho zavrhne do pekla, ak nebude robiť pokánie a veriť Ježišovi Kristovi na odpustenie hriechov.“

Poznámka: Neveriaci Harry je jedna z postáv knihy Lee Strobela *Vo vnútri mysle neveriaceho Harryho a Márie*, ktorá je považovaná za manažerskú bibliu zboru Willow Creek)

(Gary E. Gilley: [Marketingovo-orientované zbory: Pohľad za scénu ...](#))

Je problémom forma alebo obsah?

Štandardná rétorika prichádzajúca zo zborov s novou paradigmou je tá, že učia rovnaké posolstvo, rovnaké evanjelium, ako viac tradičné zbory, a že sa líšia iba v metodológii a filozofii kňazského úradu. Lee Strobel (bývalý vyučujúci pastor vo Willow Creek Community Church) napísal, „*Námietky [k marketingovo-orientovaným zborom] sa všeobecne vzťahujú k metódam, ktoré sa používajú na spôsob podania evanjelia, nie k posolstvu samotnému, kde považujeme za správne využiť našu Bohom danú kreativitu na prezentovanie Kristovho posolstva novými spôsobmi, ktoré oslovia cieľové publikum.*“ (Vo vnútri mysle neveriaceho Harryho a Márie, Lee Strobel, strana 168).

To jednoducho nie je pravda. Zatiaľ čo niektoré metódy nás môžu znepokojit', je to práve ich posolstvo, ktoré vzbudzuje skutočné obavy.

(Gary E. Gilley: [Marketingovo-orientované zbory: Pohľad za scénu ...](#))

Sekcia č. 3: Rick Warren a jeho poslanstvo

Vynechanie pokánia v knihe „Život s jasným cieľom“

Podobne ako vo Willow Creek aj Rick Warren sa vo svojej knihe „Život s jasným cieľom“ venuje najmä osobnému naplneniu a hľadaniu svojho „pravého ja“.

„V Biblickom jazyku, je úplne pochabé hovoriť neusvedčenému hriešnikovi len „uč sa milovať a veriť Božiemu Synovi, Ježišovi“. Nik nemôže byť zachránený bez poznania vlastnej hriešnosti voči Svätému Bohu, a bez odvrátenia sa od tohto hriechu. Zatiaľ čo je pravda, že jediná vec, na ktorej záleží je „učiť sa milovať a veriť Mu“, táto láska a viera je nemožná pokiaľ Svätý Duch neusvedčil človeka, že je skazený hriešnik bez nádeje v sebe samom.“

(Richard Bennett, [Nekritický obdiv človeka v knihe Život s jasným cieľom](#))

Redefinícia hriechu

v knihe Ricka Warrena „Život s jasným cieľom“

„ Svätosť Boha si vyžiadala dokonalý život a dokonalú obeť Ježiša Krista na upokojenie jeho hnevu proti hriechu. Namiesto toho, aby bol hriech charakterizovaný ako zlo nesmierneho významu, pretože je zameraný proti Bohu, Warrenova pop-psychológia definuje hriech ako „ničenie si vlastného úspechu“ a teda celý koncept dokonalej spravodlivosti bytia zjavený pred Bohom úplne chýba. S týmto vypustením ide vypustenie konceptu milosti s cieľom získania dokonalej spravodlivosti.“

(Richard Bennett, [Nekritický obdiv človeka v knihe Život s jasným cieľom](#))

Koncept hľadania „pravého ja“ v knihe Ricka Warrena „Život s jasným cieľom“

Poznámka: Medzi anglickým a slovenským prekladom sú pomerne veľké odlišnosti, ktoré skoro vo všetkých prípadoch zjemňujú pôvodné výrazy.

* Warren ide dokonca ešte ďalej keď prekrútil text z Písma s cieľom podporiť jeho vzácny koncept „pravého ja“. Tvrdí, „Biblia hovorí 'Svojpomoc nie je žiadna pomoc. Seba-obetovanie je cesta, moja cesta, na objavenie teba, tvojho pravého ja.'“

*„Lebo kto by si chcel zachrániť život stratí ho;
ale kto by stratil život pre mňa nájde ho.“ Mt 16,25*

* (Richard Bennet, [Nekritický obdiv človeka v knihe Život s jasným cieľom](#))

Láska nie je podstatou Božieho charakteru oddelene od Jeho spravodlivosti

Teraz Warren ponúka svojim čitateľom opojnú predstavu, že Boh miluje každého „*ako zvláštny objekt*“. S týmto druhom uistenia čitateľ nadobúda sebaistotu (bezstarostnosť) ohľadom seba samého a svojich hriechov. Avšak podľa písma, nemôžeme vedieť, že sme objektami Božej zachraňujúcej lásky skôr ako sme unikli Jeho hnevu za náš hriech, konali pokánie, a obrátili sa vo viere v Ježiša Krista samého.

Warrenov druh boha, ktorý miluje všetkých ako zvláštne objekty Jeho lásky, je úplné bludárstvo. **Láska oddelene od Jeho spravodlivosti nie je podstatou Božieho charakteru.** Skôr, podľa Písma, je Božia zachraňujúca láska vždy v súlade s Jeho spravodlivosťou, „*Milosť a vernosť sa stretnú, spravodlivosť a pokoj sa pobožkajú.*“ (6) Musíme prijať Božiu lásku tak ako ju definoval On sám, než ako verziu prezentovanú Warrenom!

(Richard Bennett, "[Život s jasným cieľom: Ponižovanie pravej podstaty Boha](#)")

Ďalšie zavádzajúce citáty

z knihy Ricka Warrena „Život s jasným cieľom“

- “Posledná vec, ktorú mnohí veriaci dnes potrebujú, je návšteva ďalšej biblickej školy. Vedia totiž omnoho viac, ako v skutočnosti používajú.” (pôvodný výraz: biblické štúdium)
- Hospodin má záľubu v tých, ktorí mu slúžia a dôverujú Jeho láske. (*Hospodin má záľubu v tých, čo sa ho boja, čo dôverujú v jeho milosť. Ž 146,11*)
- Jednota je dušou spoločenstva. ... Ale pre jednotu nesmieme pripustiť, aby nás odlišnosti rozdelili. ... Spor je obyčajne znakom toho, že naša pozornosť sa presunula na menej dôležité záležitosti, ktoré Biblia nazýva sporné otázky.
- Poznámka: členovia zboru Saddleback Valley Community Church podpisujú zmluvu o jednote zboru (vrátane záväzku nasledovať vedúcich zboru)

Musí sa pridržať pravého slova podľa učenia, aby bol schopný aj napomínať podľa zdravého učenia a podvracať tých, ktorí odporujú.
Tit 1,9

Príbeh z praxe

Pred pár mesiacmi sa má priateľ cez telefón spýtal, či som už počul o Rickovi Warrenovi. “Áno”, odpovedal som. “Prečo sa pýtaš”? Povedal, “**Bol som práve vyhodený z Biblického štúdia preto, že som si tam priniesol Bibliu.**” Biblické štúdium, ktoré môj priateľ navštívil, bolo naozaj študijná skupina Život s jasným cieľom. Knihu s rovnakým názvom, ktorú študovali používala biblické citáty, ktoré zneli úplne ináč ako ich poznáme. Bolo mu povedané, že ak chce ďalej navštevovať štúdium, musí nechať svoju Bibliu doma, pretože záležitosti, ktoré uvádza rušili skupinu. Rozhodol sa z tejto skupiny odísť.

(Bob DeWaay, [Evanjelium: Metóda alebo posolstvo?](#) Ako „Život s jasným cieľom“ zahmlieva evanjelium)

Ekumenizmus neposudzovania

- Warrenova kniha „Život s jasným cieľom“ obsahuje rozsiahlu dokumentáciu nebezpečných a nebiblických ekumenických filozofií „nesúdenia“.
- Na strane (p.164,s.130) Warren hovorí „*Boh nás neustále varuje pred tým, aby sme kritizovali, porovnávali a súdili druhých ... Kedykoľvek súdim iného veriaceho, stávajú sa tieto štyri veci: strácam priateľstvo s Bohom, dávam najavo svoju vlastnú **pýchu** a neistotu, dávam Bohu dôvod ma súdiť a škodím spoločenstvu v zbore.*“
- V typickom štýle Nových evangelikálov Warren nerozlišuje medzi **pokryteckým súdením** (ktoré je zakázané v Matúšovi 7) alebo **súdením na báze osobných preferencií** vo veciach nenariadených v Písme (ktoré je zakázané v Liste Rímskym 14) a **posudzovaním na základe Biblie**.

(David Cloud, [Nebezpečný ekumenizmus neposudzovania Ricka Warrena](#), Fundamental Baptist Information Service)

Ekumenizmus neposudzovania

- V skutočnosti, Božie dieťa má **záväzok posudzovať všetko podľa Božieho slova**. Veriaci k Korinte boli pokarhaní, pretože boli v tomto ohľade nedbalí a tolerantní k falošným učiteľom (2 Kor 11:1-4). Na druhej strane, v Berii boli pochválení, pretože starostlivo „skúmali Písma, či je skutočne tak“ (Skutky 17,11). Biblia hovorí, „*duchovný však posudzuje všetko*“ (1 Kor 2,15) a Ježiš učil „*súdte spravodlivo*“ (Ján 7:24). Máme posudzovať kázanie (1 Kor. 14:29) a hriech v zbore (1 Kor. 5). Máme skúmať duchov „*či sú z Boha, pretože mnohí falošní proroci vyšli do sveta*“ (1 Jána 4:1).
- Starostlivé skúmanie kazateľov a ich posolstva podľa Božieho slova nie je vecou pýchy, ale múdrosti a poslušnosti.
- Dôsledky – **bezbrehý ekumenizmus**, a dokonca **synkretické miešanie názorov pohanských náboženstiev s kresťanstvom**, bez akéhokoľvek varovania!

Zanedbanie dôležitosti náuky

- Na strane 30 (p.34) knihy „Život s jasným cieľom“ Warren hovorí: *“Boh sa ťa nebude pýtať na tvoju náboženskú minulosť alebo učenie. Záleží Mu len na tom, či si prijal to, čo Ježiš pre teba urobil, a či si Ho miloval a veril Mu.”*
- Ak je toto pravda, prečo Biblia hovorí tak veľa o **náuke** a prečo apoštolovia volali všade po **čistote náuky**? Pavol dával inštrukcie Timoteovi *„prikazovať niektorým nerozširovať iné učenie“* (1 Tim 1:3). To je veľmi prísny postoj k čistote náuky, a je to práve ten postoj, ktorý nájdeme vo všetkých apoštolských rukopisoch. Rick Warren tu má veľa čo vysvetľovať, pretože milióny ľudí zakladajú svoje životy na jeho učení viac ako na pravom Slove Božom.
- Ak je Boh nevšímavý k náuke, prečo potom apoštolovia strávili toľko času varovaním pred falošnými náukami a doktrínami diablov? Pozrite si napríklad, 2 Kor. 11:1-4; Gal. 1:6-12; Fil. 3:18-21; Kol. 2:8; 1 Tim. 4:1-5; 1 Tim. 6:20-21; 2 Tim. 4:1-4; 2 Pet. 2.

(David Cloud, [Nebezpečný ekumenizmus neposudzovania Ricka Warrena](#))

Odkazy na falošných učiteľov

Pri zachovávaní svojej nebiblickej filozofie nesúdenia, Warren nekriticky cituje viacero rôznych teologických bludárov, zvlášť Rímskych katolíkov ako je Matka Tereza, Henri Nouwen, Brat Lawrence (Karmelitánsky mních), Ján Main (Benediktínsky mních, ktorý veril, že Kristus „nie je limitovaný Ježišom z Nazareta, ale ostáva medzi rehoľnými predstaviteľmi, chorými, návštevníkmi, chudými“), Madam Guyon (Rímska katolíčka, učila, že modlitba nie je z mysle, nezahŕňa rozmýšľanie), John of the Cross (panteista ktorý veril že hory a lesy sú Boh). Warren nevaroval svojich čitateľov, že títo sú nebezpeční falošní učitelia, ktorí sa pridržali falošného učenia a slúžili falošnému kristovi.

(David Cloud, [Nebezpečný ekumenizmus neposudzovania Ricka Warrena](#))

Odkazy na falošných učiteľov

Matka Tereza a Henri Nouwen sú univerzalisti, ktorí verili, že človek môže byť zachránený aj bez osobnej viery v Ježiša Krista. Keď Matka Tereza zomrela, jej dlhoročný priateľ a životopisec Naveen Chawla povedal, že sa jej raz otvorene opýtal, “Staráš sa o obrátenie?” Ona odpovedala, “Samozrejme, že sa starám o obrátenie? Obrátim ťa na lepšieho Hinduistu alebo na lepšieho Muslima alebo na lepšieho Protestanta. Keď raz nájdeš Boha, je to na tebe, ako sa rozhodneš Mu slúžiť“ („Matka Tereza pohnutá inými vierami“, Associated Press, Sept. 7, 1997).

Henri Nouwen povedal, „Dnes ja osobne verím, že zatiaľ čo Ježiš prišiel otvoriť dvere do Božieho domu, všetky ľudské bytosti môžu prejsť cez tieto dvere, či už vedia o Ježišovi alebo nie. Dnes to vidím ako moje volanie pomôcť každej osobe prihlásiť sa k jeho alebo jej vlastnej ceste k Bohu (Henri Nouwen, Sabbathical Journey).

Odkazy na falošných učiteľov

Ďalší autori citátov z knihy PDL zapojení v hnutí New Age:

- Aldous Huxley
- Bernie Siegel

Iní autori:

- Robert Schuller
- George Bernard Shaw (zaujímal sa o učenie New Age, týkajúce sa teozofie)

Tu je potrebné spomenúť aj „ocenenie práce“ niektorých predstaviteľov marketingovo-orientovaných zborov (najmä Roberta Schullera) zo strany predstaviteľov New Age (Bernie Siegel, Neale Donald Walsch). To sa týka najmä podpory názorov o potrebe väčšej sebaúcty a tzv. Novej reformácie.

(Warren Smith, Deceived on purpose, p. 55)

Warrenova kritika fundamentalizmu

V rozhovore na Larry King Live v Decembri 2005, Rick Warren prirovnal biblických fundamentalistov k muslimským extrémistom a ateistickým laikom. Povedal: „*Existujú najrôznejšie typy fundamentalistov, Larry, a tí všetci sú založení na strachu. Sú tu **kresťanskí fundamentalisti**. Sú tu muslimskí fundamentalisti. Stretol som niektorých Židovských fundamentalistov. Poznáš to, sú tu aj svetskí fundamentalisti. Títo všetci sú založení na strachu. Svetskí fundamentalisti sa obávajú Boha.*“

Toto stanovisko predstavuje brutálny útok proti kresťanským fundamentalistom. George Dollar, v jeho histórii fundamentalizmu, ho definoval takto: „*Historický fundamentalizmus je nejzákladnejšia interpretácia všetkých tvrdení a postojov Biblie a radikálne odhaľovanie všetkých nebiblických tvrdení a postojov*“ (História Fundamentalizmu v Amerike, 1973). Ohliadnúc sa späť k hnutiu fundamentalistov od roku 1930, John Ashbrook ho definoval nasledovne: „*Fundamentalizmus je radikálna viera a vyhlásenie základnej náuky kresťanstva, ktoré vedie k biblickej separácii sa od tých, ktorí ju odmietajú.*“ (Axiómy separácie).

Strach pred Bohom

Ak strach je centrálnym aspektom biblického fundamentalizmu je to strach pred Bohom, ktorý vedie k prísnej poslušnosti Jeho Slovu, a to je v súlade s Písmom a je to správne. Je to presne to, čo Pavol vyučoval veriacich v Korinte: „*Milovaní, keďže teda máme také zaslúbenie, očistíme sa od všetkých poškvŕn tela i ducha a v bázni Božej dokonajme svoje posvätenie.*“ (2 Kor. 7:1). Pavol vyučoval zbor vo Filipis, „*s bázňou a s chvením konajte svoje spasenie*“ (Filip. 2:12). Židom 12,28 hovorí, že máme „*slúžiť Bohu, aby sme sa Mu páčili: s úctou a bázňou.*“ Ak Rick Warren nepozná tento strach, nie je skutočným kresťanom, a keď ho pozná, nechajme ho verejne sa ospravedlniť za to, že strach je zlá vec a za prirovnanie k tým, ktorí ho používajú ako nebezpeční extrémisti.

(David Cloud, [Nebezpečný ekumenizmus neposudzovania Ricka Warrena](#))

Kniha „Život s jasným cieľom“ nie je dôsledne verná Slovu Božiemu

Warren často **zle interpretuje Slovo Božie** na podporu vlastných názorov, spája **nedôveryhodné humanistické psychologické princípy s Biblickými pravdami**, minimalizuje dôležitosť **skúmania náuky** (Slova Božieho), považuje svätosť a biblické oddelenie sa od sveta za menej dôležité ako lásku a jednotu, odvoláva sa na **nepriateľov viery** ako na pozitívnych prispievateľov k správne určaniu duchovnej cesty, a propaguje jeho vlastný cieľom riadený program. ... Kedykoľvek, keď kresťanský vodca **minimalizuje dôležitosť náuky a dôkladnosť interpretácie Biblie**, môže použiť Bibliu na vyjadrenie čohokoľvek, čo chce povedať. V takomto prípade, nik nemôže argumentovať pre alebo proti jeho interpretácii, pretože interpretácia sa stala **relatívnou a bezvýznamnou**.

(Matt Costella, [An Analysis of Rick Warren's The Purpose-Driven Life](#))

Warren o druhej reformácii

„Prvá reformácia bola o viere; táto (druhá reformácia) bude bude o správaní. Prvá reformácia bola o vyznaní, a myslím, že táto bude o skutkoch. Prvá reformácia v skutočnosti rozdelila kresťanstvo na desiatky a stovky rôznych častí. Myslím si, že táto (reformácia) ich v skutočnosti znovu spojí späť.“

V tejto súvislosti je vhodné spomenúť aj citát Richarda Neuhausa, jedného z predstaviteľov hnutia ECT (Evangelicals and Catholics Together, Evanjelici a katolíci spolu) z roku 1997:

„Na konci 20. storočia nie je rozdelenie kvôli evanjeliu nevyhnutné, nie je to ospravedlniteľné.“

Viac informácií na túto tému nájdete v týchto článkoch:

[Ohrozená reformácia](#)

[The Second Reformation](#)

Ďalšie nebiblické citáty

„Biblia vraví, že Kristus znova príde, keď evanjelium naplní celú zem. Ak sa vydáme celosvetovej misii, tak Kristus príde už počas našej generácie.“
(z prejavu Ricka Warrena v Pusane, Južná Kórea)

A čo naozaj hovorí Biblia: **„Preto bdejte, lebo nepoznáte dňa ani hodiny, [kedy príde Syn človeka].“** Mt 25,13

„Určite si veľakrát počul, ako ľudia hovoria: „Žiaľ, dnes na to stretnutie nemôžem prísť, ale duchom budem určite s Vami.“ Toto však nič neznamená, je to úplne bezcenné.“ (Život s jasným cieľom, strana 85)

Bezcenné? Jedným z ľudí, o ktorých Warren hovorí je apoštol Pavol, ktorý napísal v liste Kolosenským 2,5: *„Lebo hoci som telom aj vzdialený, v duchu som s vami a radujem sa, že vidím vašu usporiadanosť a stálosť vašej viery v Krista.“* Nakoľko je Warrenova necitlivá rétorika biblicky dôveryhodná, keď charakterizuje kresťanovu duchovnú oddanosť iným, cez modlitbu a povzbudenie, ako bezcennú a očividne odporuje apoštolovi Pavlovi?

(Ako „cieľom riadená filozofia“ prevrátila (skutočný) cieľ Biblie)

Tri základné obavy

súviace s učením Ricka Warrena

- Warrenove pretrvávajúce zneužívanie písma
- Všeťahajúca povaha Cieľom riadených programov
- Warrenov ekumenizmus

(Tim Challies, [Rick Warren: Tri základné obavy](#))

Warrenove pretrvávajúce zneužívanie písma

V knihe je najmenej 50 podobných príkladov, kde autor používa citáty z Písma mimo kontextu, alebo im dáva neznámy význam. Keď Písmo nie je používané spôsobom, akým to Boh zamýšľal, tento druh nezlučiteľnosti je nevyhnutný. Warrenove pretrvávajúce zneužívanie Písma predstavuje moju primárnu obavu s jeho službou.

Rovnako ako môžeme pochybovať o láske manžela, ktorý zneužíva svoju ženu, musíme pochybovať o Warrenovej láske k Písmu, ak je ochotný takto ho zneužívať.

Všezahrňajúca povaha Cieľom riadených programov

Verím, že **40 dní s cieľom** a **40 Dní spoločenstva** sú unikátne v celej histórii cirkvi. Neviem o žiadnom inom programe, ktorý by žiadal zbor prejsť kompletne k inému pastorevi na dobu trvania programu. Warren verí, že Cieľom riadené princípy sú tak dôležité a unikátne, že **žiada pastоров o odovzdanie ich zboru** – programov, kázni, bohoslužieb a aj súkromných modlitieb – na 40 dní. Po skončení tohto obdobia sľubuje, že tieto princípy, ktoré mu Boh odhalil, transformujú váš zbor. Bude **väčší** (početný nárast), **prinesie viac peňazí** (rast v dávaní) a **silnejší** (nárast v malých skupinkách). Žiada od členov týchto zborov počúvať jeho kázne, jeho interpretáciu Písma, spievať piesne ktoré vybral a študovať témy, ktoré popísal. Warren odovzdal svoju víziu tvojmu zboru, a potom sa pokúša doručiť túto víziu tebe. Program je navrhnutý tak, aby infiltroval každú dôležitú oblasť v zbore a odstránil tie oblasti, ktoré neboli považované za dôležité. Je všetko zahrňujúci.

Warrenov ekumenizmus

Warren je ochotný prehliadnuť rozhodujúce teologické rozdiely, ktoré zasahujú do pravého srdca evanjelia aby sa posunul ďalej smerom k jeho cieľom. Keď je človek ochotný prehliadnuť rozdiely medzi Protestantskou, Rímsko katolíckou a Ortodoxnou teológiou, uvažujem nad tým, čomu on skutočne verí. Čo rozumie pod ospravedlnením, keď je ochotný považovať tak charakteristické špecifické črty, aké sú medzi Protestantmi a Katolíkmi, za menej významné? Warren ukazuje, že je ochotný opustiť evanjelium.

Warrenov dualizmus

Rick Warren, Život s jasným cieľom: „Možno sa pýtaš: Aká je Božia vôľa s mojím zamestnaním, manželstvom, miestom, kde mám žiť, alebo chodiť do školy? Úprimne povedané, toto sú v tvojom živote až druhoradé záležitosti a existuje viacero možností, z ktorých každá je v súlade s Božou vôľou. Dôležité je, aby si naplnil Božie večné zámery bez ohľadu na to, kde žiješ, čo robíš, či s kým uzavrieš manželstvo. Rozhodnutia v týchto otázkach by mali päť zámerov v tvojom živote podporiť. ... Sústred' sa na Božie zámery s твоjím životom, nie na svoje plány, pretože Jeho zámery vytrvajú na veky.“

(Dr. David Naugle: [Rethinking Ecclesiology: The Worldview Driven Church](#), A Critique of Rick Warren's The Purpose Driven Church)

Warrenov dualizmus

Uvažujem ako sa pani Warren cíti ako „sekundárna záležitosť“ v Rickovom živote ako jeho žena? Je šťastná keď je vybraná len ako spôsob podpory Božích skutočných cieľov, keďže manželstvo a rodina je iba okrajová? A čo Warrenove tri deti? Sú oni tiež okrajovou záležitosťou? Nie sú manžel alebo manželka a deti prvoradou súčasťou Božieho plánu pre náš život? Nie je tiež práca ako jedna z dominantných aktivít tiež časťou Božieho plánu pre naše životy? Nie je naše vzdelanie dôležité pre Boha? Prečo by mal Boh byť ľahostajný ohľadom toho kde žijeme, a čo robíme s naším voľným časom? Ale ak Boh má vôľu (voľnosť) pre tieto veci, ako to Warren uvádza, potom akože tieto nie sú súčasťou Božích zámerov pre nás? Za tieto znepokojujúce predstavy je zodpovedný Warrenov dualizmus.

Warrenov dualizmus

Napriek tomu, že ponúka veľa užitočných názorov, ktoré by mohli potvrdzovať celý život, na konci dňa jeho rozdvojený pohľad reality vyhráva. Rozdeľuje život na oblasť večnú/duchovnú a normálnu/dočasnú. Jeho systém interpretácie pre pochopenie viery a života pozostáva z tohto základného metafyzického rozdelenia. Podľa tohto výsledku, som nútený usúdiť, že nie všetky, ale určité aspekty verzie kresťanstva, ktoré predstavuje sú druhom „**Platonizmu pre ľudí**“ (tento výraz prvý krát použil Friedrich Nietzsche ako svoju „charakteristiku kresťanstva“). To je hierarchická, neprirodzená interpretácia viery, ktorá má v tomto prípade viac spoločné s Platónovou dualistickou filozofiou, ako s biblickým kresťanstvom, ktoré je založené na stvorení, vtelení sa a vzkriesení. Veľa kresťanov je v skutočnosti netušiacimi Platonistami.

Sekcia č.4: Rob Bell a jeho posolstvo

Rob Bell o potrebe pokánia

Názor Roba Bella na pokánie popiera čo Ježiš Kristus učil o vykúpení, nik nepotrebuje nič urobiť aby si privlastnil Božie odpustenie. Hovorí:

„Táto skutočnosť potom nie je niečo, čo musíme uskutočniť so sebou tým, že my niečo urobíme. Je to už pravda. Naša voľbou je žiť v tejto realite alebo držať sa reality podľa toho, ako si ju vytvoríme.

Boh nám prerozpráva každý z našich príbehov v Ježišovi. Všetky zlé časti a škaredé časti, a časti, ktoré by sme chceli aby sa nikdy nestali sú očistené. Boh nám znova hovorí náš príbeh ... Skutočnosť, že sme milovaní a prijatí a ospravedlnení napriek všetkému čo sme urobili, je jednoducho príliš dobrá na to, aby bola skutočná.“

(Ken Silva: [Rob Bell and The Emergent Church](#))

Rob Bell o potrebe pokánia

Aby sme si boli istí, že pod slovíčkom „my“ vyššie Bell nehovorí len o kresťanoch – Tele Kristovom – ide ďalej a hovorí:

„A táto realita pokračuje až za tento život. Nebo je plné ľudí, ktorým bolo odpustené. Peklo je plné ľudí, ktorým bolo odpustené. Nebo je plné ľudí, ktorých Boh miluje, a pre ktorých Ježiš zomrel. Peklo je plné ospravedlnených ľudí, ktorých Boh miluje, a pre ktorých Ježiš zomrel. Rozdiel je v tom ako sa rozhodneme žiť, ktorý príbeh si vyberieme pre život, ktorej verzii reality veríme.“

Takže teraz je práca nášho Pána na kríži „nezdarom“ pretože, keď sú „ospravedlnení“ ľudia v pekle, „pre ktorých Ježiš zomrel“, potom to v podstate znamená, že Ježiš nebol schopný ich zachrániť. Ale to je len ďalší príklad novo-evanjelického ne-evanjelia, ktoré je zamerané na človeka.

(Ken Silva: [Rob Bell and The Emergent Church](#))

Rob Bell a východné náboženstvá

- Ďalší citát Roba Bella: „*My znovuobjavujeme kresťanstvo ako východné náboženstvo.*“
- Hnutie Emergent Church zahŕňa množstvo tradícií a metód z východných náboženstiev, ako je napr. transcendentálna meditácia, kresťanská verzia mysticizmu a druhu meditácie známej aj ako hĺková (rozjímavá)/sústredená modlitba.

(Ken Silva: [Rob Bell and The Emergent Church](#))

Sekcia č.5: Zhodnotenie

Dôsledky synkretizmu so svetom (marketing, humanizmus, iné náboženstvá)

- Dôraz sa presúva z večnosti na časné záležitosti
- Na človeka sa často pozerá viac z **psychologického hľadiska resp. svetonázoru** (dôraz sa kladie na „sebaúctu“, osobné naplnenie resp. hľadanie „pravého ja“) ako z **Božieho hľadiska**
- **Kompromisy na strane výkladu Slova Božieho** (o hriechu sa hovorí iba málo a všeobecne, nehovorí sa o potrebe pokánia) – káže sa tu „iné evanjelium“
- Biblia skôr slúži na **podloženie správnosti propagovaných názorov**, kde sa často používajú neúplné citáty resp. Slovo Božie interpretujú nesprávne
- Lacná milosť – výzvy k prijatiu Božieho syna, **bez vysvetlenia resp. so zavádzajúcim vysvetlením základných pojmov evanjelia**
- Celý proces „*privedenia človeka k Bohu*“ je riadený človekom (arminiánske podanie evanjelia)

Dôsledky synkretizmu so svetom (marketing, humanizmus, iné náboženstvá)

- Celý „proces“ je riadený človekom, a je tu iba málo miesta na Boží zásah – tu je potrebné si uvedomiť, že v skutočnosti privedenie hriešnika k pokániu, a prijatiu Božieho syna je **zvrchované Božie dielo**
- Zavedenie marketingových metód na šírenie evanjelia zjavne nebolo vhodnou metódou, keďže ako môžeme vidieť nie je o nič viac účinné pokiaľ nedôjde k **zmene jeho obsahu, alebo synkretizmu so svetskými náukami** - čo je však v skutočnosti už pravý opak pôvodného cieľa – zachrániť hriešneho človeka, nie ho ešte viac pritiahnúť k metódam a hodnotám tohto sveta
- **Následok zvestovania falošného evanjelia**, je často prirovnávaný k už spomenutému laodikejskému zboru:

„poznám tvoje skutky, že nie si ani studený ani horúci. Kiež by si bol studený alebo horúci! Takto, že si vlažný, ani horúci ani studený, vyplujem ťa z úst.“ Zjav 3, 15-16

Štandardizované postupy a výsledky

- marketingový prieskum (zistenie ľudských túžob)
- potešovanie ľudí – people pleasers
- motivačné, pozitívne príhovory (psychologické táraniny, vynechávanie „nevyhovujúcich citátov zo Slova Božieho, účelové vytrhávanie biblických citátov z kontextu (s využitím teologického inžinierstva) v rámci vyššie postavenej ideí (úspech a sebaúcta), ktorá je zameraná na potešenie a vyvýšenie človeka
- tolerancia k iným pohanským názorom na úkor ústupu z biblických pozícií
- vzťahy (výsledok psychologickéj socializácie spoločnosti) sú nadradené nad pravdu Božieho slova
- teória konsenzu a tézy, antitézy a syntézy využívaná vo svete sa aplikuje na Slovo Božie, čo vedie ku synkretizmu so svetom (vzniká náboženstvo, ktoré si tvoria ľudia (človek je bohom), čo zároveň znamená odchod od Biblie ako Božieho slova)

Dnešné kázne: svojpomoc, sebaúcta a veľa ďalších príbehov

V minulosti biblické kázanie bol zamerané na Boha, odhaľovalo hriech, seba-usvedčujúce, a vyzývalo na prehodnotenie života – pravý opak dnešných nenáročných, neformálnych kázaní, ktoré do kresťanstva zavádzajú pojmy ako svojpomoc a zabávajú lepšie ako dokážu usvedčiť.

Je tu tak veľa názorných príkladov v dnešných marketingovo-citlivých kázaniach, že poslucháč zabúda biblickú pravdu, ktorá mu je predkladaná; tak veľký počet osobných vtipov, že poslucháč pozná kazateľa lepšie ako pozná Krista; veľký počet ľudsky zaujímavých príbehov, že počúvanie kázne je ľahšie ako čítanie nedeľných novín; tak praktické, že tu nie je čo precvičovať.

(Selling Jesus: What's Wrong with Marketing the Church)

Dnešné kázne: svojpomoc, sebaúcta a veľa ďalších príbehov

Niet sa čomu diviť, že formálni kresťania odchádzajú z kostola plní optimizmu. Ich sebaúcta ostala bezpečne nedotknutá. Ich mysle a srdcia boli zapálené a upokojené krátkymi citátmi z teológie, kresťanské mravné zásady v podobe porekadiel a niekoľko praktických tipov ako si poradiť so sebaúctou, deťmi alebo prácou.

Ale otázka zostáva: má byť Slovo Božie efektívne a verne vyhlasované, má prenikať komfortnými zónami a pozlátkami uspokojenia so sebou samým s pravdou Ježiša Krista?

(Selling Jesus: What's Wrong with Marketing the Church)

Vyprázdnená svätosť ...

„Veľa z nich (marketingových zborov) ... je presýtených s trikmi, výmyslami, zlepšovákmi a rôznymi marketingovými metódami (na upútanie pozornosti), čím sa sami nehanebne prispôsobujú nášmu prázdnemu a slepému postmodernému svetu. ...

Je tu príliš málo toho, čo svedčí o svätosti Boha. Bez predstavy akejkoľvek podoby tejto svätosti sa evanjelium zľahčuje, život stráca svoju hĺbku, Boh je transformovaný na produkt, ktorý je možné predať, viera na zábavnú činnosť, ktorú je vhodné absolvovať, a zbor na klub rovnako zmýšľajúcich.“

(Strata našej cnosti, David Wells, strana 180)

Kompromisy so svetom

Zdá sa, že idea aplikovaná vo Willow Creek vôbec nemusí byť tak efektívna, ako sa na prvý pohľad zdá. Vytvorením nenáročnej viery, vedúci zboru možno iba zapredali svoje duše svetskej, konzumne zameranej civilizácii, ktorú sa snažia osloviť. S použitím svetských metód marketingu, manažmentu a psychológie zvestujú návštevníkom nekonfrontačné, zhumanizované evanjelium. Hoci môžu vytvoriť zážitky obrátenia, ich metódam **chýba jasné oddelenie sa od iných náboženských a svetských smerov**. Členom zboru chýba **väčšia zodpovednosť na vyprovokovanie skutočnej zmeny života**. [1] Vo svojom nadšení pre obrátenie neveriacich, sú tieto zbory vystavené nebezpečenstvu, že slovo Božie upraví do takej podoby, že táto síce bude viac zaujímavá, ale **menej efektívna pre záchranu hriešneho človeka**. [2]

[1] Laura M. Kaczorowski: Willow Creek: Conversion Without Commitment

[2] Mark Mittelberg: PRO and CON: The seeker-church movement

Pohl'ad zo sveta

Už aj liberálny časopis New Yorker vidí problém v dnešných obecenstvom-riadených kostoloch, „Kazateľ namiesto tohto aby dával pozor na svet, sa pozerá na mienku poslucháčov, pokúšajúc sa zistiť čo poslucháči chcú počuť. Potom sa to pokúša čo najlepšie napodobniť, a prináša svoj produkt na trh, kde sa ostatní snažia robiť to isté. Poslucháči, obracajúci sa na našu kultúru v snahe zistiť niečo o svete, zisťujú, že tu nie je nič, iba ich vlastné zrkadlenie. Nepreskúmaný svet je medzitým unášaný poslepiacky do budúcnosti.“

Dva princípy zvestovania Slova Božieho

Veriaci dnes, podobne ako apoštolovia, boli poverení posolstvom kríža a sú zodpovední za distribúciu tohto posolstva správnym spôsobom. Slovo „(Božie) zriadenie“ znamená „správcovskú zodpovednosť“. Z tohto je jasné, že evanjelium, ku ktorému bol zaviazaný (oddaný) veriaci, nie je jeho vlastné posolstvo. **Posolstvo patrí Kristovi**, a z tohto dôvodu všetky inštrukcie týkajúce sa posolstva samotného a distribúcie posolstva musia prísť od Boha, nie od filozofií a románových názorov človeka. Veriaci si musí uvedomovať dva princípy: Prvé, **posolstvo musí byť správne (pravdivé) a verné**. Druhé, **posolstvo musí byť centrom pozornosti**. Veľa náboženských vodcov má dnes tendenciu opustiť obidva princípy. Zlyhávajú v poskytovaní správneho posolstva, a zlyhávajú v snahe urobiť posolstvo centrom ich evanjelizačných aktivít. Veľa pastоров, evanjelistov a expertov na rast zborov verí, že je možné dosiahnuť neveriacich ľudí, keď pripustia kompromisy posolstva alebo použijú techniky a programy modelované podľa tohto sveta. Ale následne sa svetské metódy a atrakcie stanú centrom pozornosti, zatiaľ čo evanjeliové posolstvo je degradované na miesto menšej dôležitosti a viditeľnosti.

(Matt D. Costella: [All Things to All Men](#))

Sekcia č.6: Podobnosť s New Age

Zvádžanie kresťanstva

"Zvádžanie (kresťanstva) je prekvapivo jednoduché. Nejedná sa o evidentný frontálny útok zo strany súperiacich náboženských presvedčení. To by bolo rázne odmietnuté. Namiesto toho to prichádza k niektorým kresťanom pod rúškom techník na vytvorenie viery pre získanie duchovnej sily a prežitia zázrakov, a k iným ako seba-zdokonaľujúce psychológie pre plné realizovanie ľudského potenciálu, ktoré sú vnímané ako vedecké pomôcky pre úspešný kresťanský život.

Čo svetský svet nazýva silou mysle (mind power), si veľa kresťanov pletie s vierou. Podobne, neosobná „Sila“ (Force), na ktorú sa okultisti odkazujú ako na Univerzálnu myseľ alebo Prírodu, je naivne akceptovaná veľkým množstvom ako kresťanov, tak aj nekresťanov, ako iba iný spôsob odkazovania sa na Boha, hoci v skutočnosti je to náhrada za Neho.“

Zvádzanie kresťanstva

Rôzne techniky typu zaoberajúce sa silou mysle, sú dnes už vo verejnosti všeobecne rozšírené a vyvíjané na základe rôznych psychologických metodológií. Tieto sú vyučované nielen vo všeobecne známých kultoch podporujúcich tézu „myseľ nad realitou“ ako Scientológia, Forum, Lifespring, a Silva Mind Control (Silvova metóda riadenia mysle), ale sú štandardnou súčasťou dnešných PMA (Positive Mental Attitude - Pozitívny duševný postoj) kurzov motivácie a úspechu.

Schopnosť využiť techniku „myseľ nad realitou“ (mind over matter) už viac nie je považovaná za niečo čudné alebo okultné, ale je dnes vyučovaná ako časť prirodzeného, normálneho a neobmedzeného ľudského potenciálu, ktorý môže zažiť každý kto nasleduje údajne neomylné „zákony úspechu“.

(Dave Hunt: The Seduction of Christianity / Zvádzanie kresťanstva)

Biblický komentár

„Hľadte, aby vás niekto nestrhol mudráctvom a prázdny mánením podľa ľudského podania, podľa živlov sveta, a nie podľa Krista, ...“ Kol 2:8

„Ale keď príde Syn človeka, či nájde vieru na zemi?“ L 18,8

Človek Bohom?!

Je to najstaršie známe pokušenie na svete – podobne ako Satan pokúšal Adama a Evu v rajskej záhrade, tak aj teraz, sa človek rozhodol oddeliť od Boha a rozhodovať sám o sebe. Sám chce rozhodovať čo je dobré, a čo zlé, bez konzultácie s Bohom. Zjavne, ak každý príde so svojím názorom, čo je dobré a čo zlé, výsledkom je úplný chaos. Myšlienka, že človek sám od seba bude vedieť čo je dobré a čo zlé, je klamstvo, ktoré uspokojuje našu pýchu.

Človek odmietol Boha ako osobného Stvoriteľa, ktorý nastavil štandardy, a tým urobil Boha zo seba. Morálne absolútne hodnoty sú preč, človek sa rozhodol robiť to, čo pokladá za správne.

(Dave Hunt: The Seduction of Christianity / Zvádzanie kresťanstva)

„Náhodné“ citáty ...

„Biblia hovorí: On vládne nad všetkým, a je všade a vo všetkom“.

Rick Warren, „Život s jasným cieľom“, 2002

„Áno, Boh je nažive a On je v každej jednotlivej ľudskej bytosti.“

Robert Schuller, November 9, 2003, Hodina vplyvu (moci)

„Boh je v každom človeku a vo všetkom.“

Bernie Siegel, Predpisy pre život, 1999

Poznámka: Warren použil zavádzajúci citát z prekladu Biblie *New Century Version*. Štandardný predklad *King James Bible* však múdro, v závislosti na kontexte, vysvetľuje, že slovo all (všetko) sa vzťahuje k Telu Kristovmu, nie k všetkému vo svete!

(Warren Smith: Oklamany so zámerom)

Malé skupinky pre falošný mier

„Každý problém si nesie svoje riešenie ... Myslím si, že táto tragédia (11.september) nás dostala do takého stavu existencie, ktorý je podobný vzácnej fľaštičke duchovnej medicíny. Teraz si myslím, že by sme nemali podceňovať ako veľa dobrého môže prísť z jednoduchého rozprávania medzi nami, a „nápravy“ (atonement). Vieš, národ je spolu (atones), a ja si myslím ... ľudia po celom svete s nami spolucítia.

Zúčastnila som sa skupiny ľudí, ktorí sedeli v malých skupinkách, modliaci, meditujúci, a hovoriaci zo svojich srdc, čo ich naozaj trápi. Vieš, že teroristi majú bunky. Počuli sme o teroristických bunkách. No viete, my ale potrebujeme bunky mieru.“

Ked' (predstaviiteľka New Age) Marianne Williamson povedala divákovi Oprah, že ľudstvo potrebuje atone (ináč pokánie, nápravu) nevysvetlila jej definíciu atonement podľa Novej spirituality. Nová spiritualita sľubuje mier založený na ľudskej zdieľanej viere, že my všetci sme jedno (at-one) s každým ostatným, pretože Boh je v každom a vo všetkom.

(Warren Smith: Deceived on purpose / Oklamany so zámerom)

„Výberový proces“ podľa New Age

- Jeden z vodcov hnutia New Age Barbara Marx Hubbard sa vyjadruje k podstate **výberového procesu**:

„Fundamentálny návrat je zameranie na seba samého, alebo ilúziu, že ste oddelení od Boha. Ja „vyhlasujem vojnu“ zameraniu na seba samého. Táto bude za krátku dobu zdolaná. Dieťa sa musí stať dospelým. Človek sa musí stať božským. To je zákon.

V spoločnej kooperatívnej fáze evolúcie, je duša zameraná na seba ako smrteľná rakovina v tele: smrteľná pre seba aj pre celok. Chirurg nezanechá žiadnu časť rakoviny v tele, keď uzavrie ranu po náročnej operácii. My nesmieme nechať na zemi žiadnu zameranosť na seba samého po výberovom procese.“

Bojovať za vieru

„Vtedy vás budú sužovať, budú vás vraždiť a všetky národy budú vás nenávidieť pre moje meno. A vtedy sa mnohí pohoršia, budú sa navzájom udávať a nenávidieť. Povstane mnoho falošných prorokov a zvedú mnohých.“ Mt 24,9-11

Sekcia č. 7

Manažerské metódy

Nepovažujeme zavádzanie manažerských metód do cirkve za správne, najmä z hľadiska iného zamerania firmy a cirkve

Firma pracuje na komerčnom princípe, jej hlavným cieľom je vytvoriť zisk, a za týmto cieľom sú vo firme definované zdroje a metódy (výrobné a administratívne procesy), ktoré slúžia na dosiahnutie týchto cieľov. Jedná sa o zdroje finančné (napr. peniaze), materiálne (napr. stroje), a tiež o zdroje ľudské. Vzťah zamestnanec-zamestnávateľ je na báze vzájomnej výhodnosti na komerčnom princípe. Už len využitie tejto – vo firme bežnej – terminológie je však v zbore nemysliteľné.

Cirkev Kristova je vo svete, ale nežije podľa sveta. Cirkev rastie ak členovia zboru žijú podľa Božieho slova, v čistote a posvätení. Viac informácií nájdete v článku (vrátane výhrad k uplatňovaniu projektového riadenia typu facilitátor/moderátor v kresťanských skupinkách):

Manažérske riadenie v zbore?
<http://www.mvt.sk/hbv/mrvz.html>

Sekcia č. 8

Psychológia – veda alebo náboženstvo?

Pred dvomi storočiami napísal William Law vetu, ktorá je dnes ešte viac aktuálna: *„Človek potrebuje byť zachránený od jeho vlastnej múdrosti rovnako ako od jeho vlastnej spravodlivosti, keďže tieto produkujú jednu a rovnakú skazenosť.“*

Vzhľadom k masívnemu využívaniu poznatkov z psychológie v niektorých už skôr spomínaných cirkevných zboroch, je vhodné si na zamyslenie pripomenúť niektoré výroky známych psychológov alebo psychiatrov.

Psychológia – veda alebo náboženstvo? (citáty)

E. Fuller Torrey (psychiater): „Techniky používané západnými psychiatrami sú, s niekoľkými výnimkami, na rovnakej vedeckej úrovni ako techniky používané šamanmi. ... Termín samotný [mentálna choroba] je nezmyselný, je to sémantická chyba. ... Je nevyhnutné sa vrátiť k základným princípom: choroba je niečo čo človek má, správanie je niečo čo človek robí.“

(Citáty o psychológii: <http://www.rapidnet.com/~jbeard/bdm/Quotes/psych.htm>)

Martin Gross: „Keď vzdelaný človek stratil vieru vo formálne náboženstvo vyžadoval náhradnú vieru, ktorá by mala tak dobrú povest' v druhej polovici 20. storočia, akú malo kresťanstvo v prvej polovici. Túto úlohu na seba prevzala psychológia a psychiatria.“

Psychológia – veda alebo náboženstvo? (citáty)

Bernie Zilbergeld: „*Psychológia sa stala náhradou „starých systémov viery“. Rôzne školy terapie ponúkajú vízie pre dobrý život a návody ako ho žiť, a tí ktorých predchodci hľadali útechu z Božieho slova a slúžili pri oltároch Ježiša Krista a Jahveho teraz hľadajú útechu zo služby pri oltároch Freuda, Junga, Carla Rogersa, Alberta Ellisa, Wenera Erharda a veľa iných podobných expertov. Zatiaľ čo v minulosti spoločný referenčný bod bola Biblia a jej komentáre, dnes je referenciou jazyk terapeutov a úspešné príbehy zmeny týkajúce sa väčšinou svetských ľudí.“*

Psychológia – veda alebo náboženstvo? (citáty)

Thomas Szasz (psychiater - o psychológii): *“To nie je iba náboženstvo, ktoré sa tvári ako veda, ale v skutočnosti je to falošné náboženstvo, ktoré sa usiluje zničiť skutočné náboženstvo.”*

„Problémy spôsobu myslenia a správania, kedysi patriace do pôsobnosti duchovných, boli transformované na lekárske, a z tohto dôvodu údajne na vedecké problémy. Tieto boli potom presunuté z kostola na pohovku psychiatra.“

Psychológia – veda alebo náboženstvo? (citáty)

Thomas Szasz (o psychológii): *„Ako učí klasika, Freud a skorí Freudiáni pretvorili tieto predstavy dovnútra a premenovali ich, z hľadiska medicíny, na choroby a liečebné postupy. Táto premena bola v modernom svete všeobecne nadšene prijatá ako epochálny vedecký objav. Bohužiaľ, v skutočnosti je to iba šikovná a cynická deštrukcia duchovnosti človeka, a jej nahradenie pozitivistickou „vedou mysle“. “*

Psychológia – veda alebo náboženstvo? (citáty)

Jacob Needleman: „Veľký a rastúci počet psychoterapeutov je teraz presvedčený, že východné náboženstvá ponúkajú oveľa kompletnejšie pochopenie ľudskej mysle než hocičo iné predkladané západnou vedou. V tomto čase, vodcovia nových náboženstiev samotní - početní guru a duchovní učitelia teraz na západe - reformulujú a prispôsobujú tradičné systémy v súlade s jazykom a atmosférou modernej psychológie.“

Psychológia – veda alebo náboženstvo? (citáty)

- **Richard Feynman:** Psychoanalýza nie je veda [a je] asi podobnejšia šamanizmu. (*nositeľ Nobelovej ceny za fyziku*)
- **Carl Jung:** Náboženstvá sú systémy liečenia psychických chorôb ... Preto pacienti tlačia psychoterapeutov do úlohy kňazov a očakávajú od nich, že ich oslobodia z ich utrpenia. To je dôvod prečo sa my psychoterapeuti musíme zaoberať s problémami, ktoré presne povedané, patria teológom. (okultný a transpersonálny psychológ)

Nevyhnutnosť „správneho“ pochopenia postmoderného sveta

Tu je nevyhnutné správne pochopenie postmodernej perspektívy. Z postmoderného uhľa pohľadu tu nie sú žiadne **absolútne alebo základné pravdy**; namiesto toho všetko čo máme je interpretácia. Navyše tu môžu existovať viaceré platné interpretácie – viacero popisov. Môžeme použiť rôzne interpretácie pre rôzne ciele. Keď príde ku kompenzácii tretej strany, jednoducho zmeníme náš uhol pohľadu z posilnenia jednotlivca na inštitúciu našej spoločnosti – zoberieme „normatívny náhľad“ (podľa porovnania, čo je považované za „normálne“ z perspektívy spoločnosti ako celku). Použitím opisu správania poukazujeme na to, čo naši klienti nemôžu robiť.

The Social Construction of Mental Illness and its Implications for the Recovery Model,
Michael T. Walker, Ph.D.

Praktické dôsledky vplyvu psychológie na kresťanstvo

- Self-esteem – Sebaúcta
- True-self - Hľadanie „pravého ja“, sebarealizácie
- Felt-need - Uspokojovanie okamžitých potrieb návštevníkov zborov
- Psychoterapia – redukcia stresu, priemysel na zážitky
- Pozitivistická veda mysle – podobná filozofia s hnutím New Age

Psychoanalýza v praxi

Dr. Carney Landis z psychiatrického inštitútu, po vlastnej negatívnej skúsenosti z psychoanalýzy skonštatoval:

„Verím, že fantázie z detstva, spomienky, pocity nereálnosti, a prenosi lásky – sú v skutočnosti skôr produkované analýzou než ňou odhaľované.“

(Dave Hunt: Zvádzanie kresťanstva)

Aký je skutočný cieľ psychológie?

- Ak posudzujeme psychológiu či už priamo alebo cez jej aplikácie (manažérske metódy, marketing, atď.) z hľadiska veriaceho človeka, musíme konštatovať, že sa jedná o typickú svetskú náuku – **o ľuďoch a pre ľudí.**
- Jedná sa teda o **socializáciu človeka**, cez posilnenie jeho **sebavedomia a prispôsobenie sa tejto spoločnosti**. Tu je však na mieste varovanie, že prispôsobenie sa tejto spoločnosti nemusí mať ďaleko – z kresťanského pohľadu – k prispôsobeniu sa svetu – jeho hodnotám, jeho metódam a kritériam (svetonázoru), podľa ktorých je človek hodnotený ako úspešný (uznanie, spoločenské postavenie, výkon, sláva, majetkové pomery, popularita, atď.)

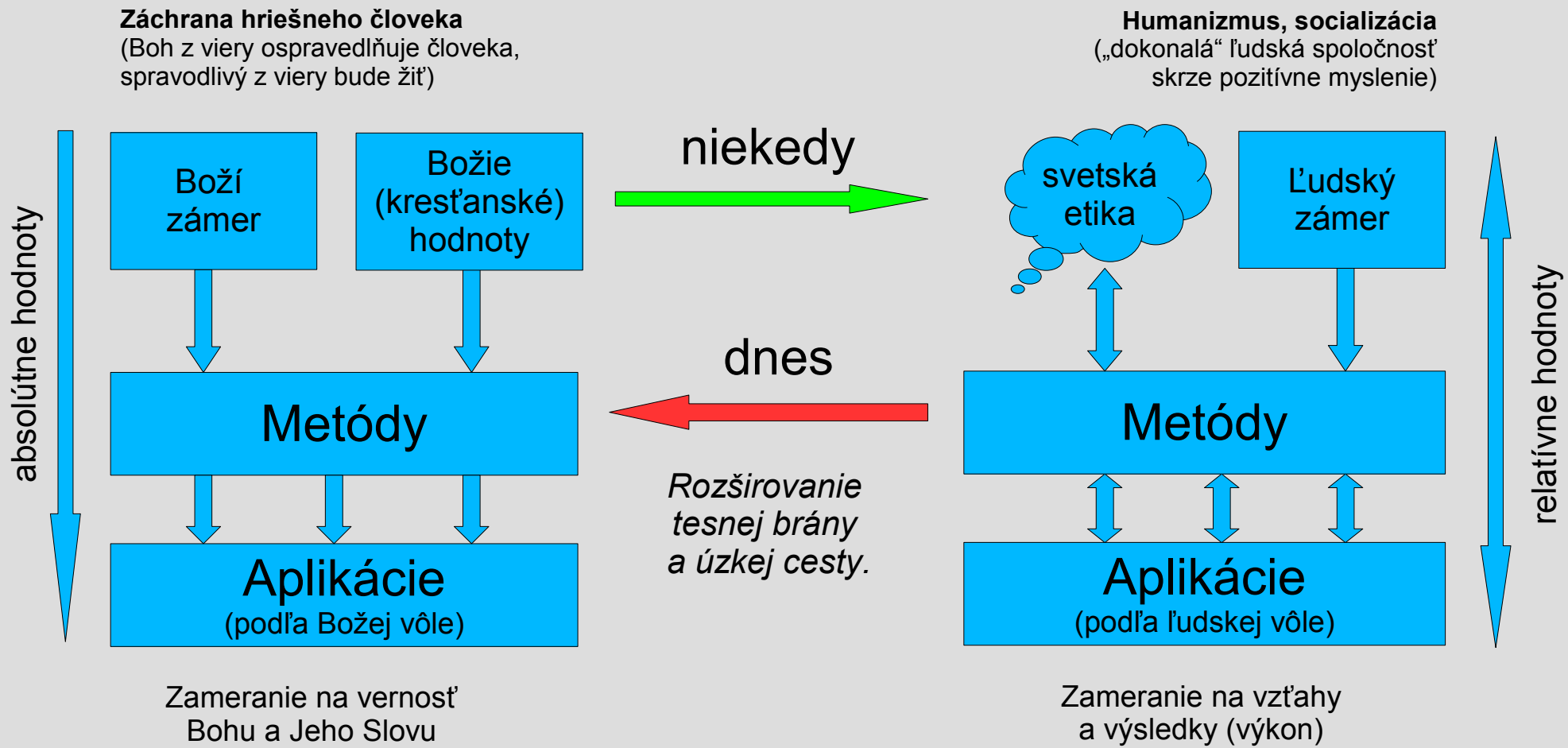
Aký je skutočný cieľ psychológie?

System hodnot sveta je ale relatívny (pominateľný), čo znamená, že **hodnoty odvodené z určitého systému hodnot spoločnosti sa menia spolu s vývojom spoločnosti**. Všetky svetské inštitúcie (napr. aj firmy), ktoré sú závislé na tejto spoločnosti a jej systéme hodnot a metódach (napr. cez marketingový zákaznícky princíp), stoja a padajú so spoločnosťou.

Naproti tomu hodnoty, ktoré vyznávame v cirkvi sú **hodnoty absolútne, dané Bohom pre ľudí**, a teda nie sú závislé na prípadnom úpadku hodnot spoločnosti. Iba vtedy, ak sa cirkev drží Božích hodnot, môže byť **soľou a svetlom pre tento svet**, vtedy môže efektívne plniť svoje poslanie, ktoré jej bolo dané.

Lebo čokoľvek je vo svete, žiadosť tela, žiadosť očí a pýcha života, nie je z Otca, ale je zo sveta. Svet však hynie, aj jeho žiadosť (hynie), ale ten, kto koná Božiu vôľu, zostáva naveky. 1J 2,16

Zvod (k svetským cieľom) prichádza cez „údajne efektívnejšie“ svetské metódy?

There was once a time when the church went out to change the world;
now the world is changing the church.

Výsledok aplikácie svetských metód v cirkvi

Ľudské metódy (psychológia, marketing) využívajú a do "dokonalosti" dovádzajú **metódy zamerané na človeka**. Sú zamerané na výkon, efektivitu, úspech, popularitu, atď. Zameriavajú sa na len na veci časné, kde **kráľom je človek**, ktorému sa slúži (podoba s filozofiou New Age nie je náhodná). Ako je však možné spájať Božie slovo s náukami, kde v centre pozornosti nie je Boh ale človek? Predstavuje to veľmi nebezpečný **zvod od vecí Božích (večných) k veciam ľudským (časným)**.

A aký je výsledok? Cirkev sa sústreďí na budovanie imidžu zborov a kazateľov (aby boli **atraktívnejší** pre svet), namiesto pravdivého kázania sú neveriaci ľudia potešovaní a **uist'ovaní (klamaní) o zachraňujúcej Božej láske bez pokánia**, posilňuje sa ich **sebavedomie a viera v seba samého**, a namiesto snahy o poskytnutie alternatívy voči tomuto svetu tu nastáva presne opačný jav, snaha dokázať "**akí podobní sme svetu**". To všetko s cieľom priblíženia sa neveriacim, ale za cenu opustenia evanjelia, ktoré jediné má moc zachrániť hriešneho človeka. Tu totiž vždy platilo, a bude platiť:

„Slovo o kríži je totiž bláznovstvom tým, čo hynú, ale nám, ktorí dosahujeme spasenie, je mocou Božou.“ 1 Kor 1,18

Je len jedna cesta – Ježiš Kristus

Za normálnych okolností (aj vo svete) je štandardom, že nová metóda je považovaná za lepšiu, keď za **tých istých podmienok** dosahuje **lepšie výsledky** pri dosahovaní **tých istých cieľov**. To však nie je tento prípad.

Naviac, v tomto prípade **nie je možné porovnávať Božiu a ľudskú cestu**, ktorá nikdy nebude viesť k Božím cieľom (ale späť do sveta).

„Lebo moje myšlienky nie sú vaše myšlienky a vaše cesty nie sú moje cesty - znie výrok Hospodinov - ale ako nebesá prevyšujú zem, tak moje cesty prevyšujú vaše cesty a moje myšlienky vaše myšlienky.“ Iz 55, 8-9

*Nevieme, Pane, kam ideš; ako by sme teda poznali cestu?
Ježiš mu riekol: Ja som **cesta** i pravda i život. Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa. J 14,5-6*

Sme povolaní byť ako Kristus (stále viac podobní nášmu Pánovi)!

Akú pomoc prezentované svetské metódy ponúkajú?

Ak by sme prirovnali hriešneho človeka k topiacemu sa v bahne (hriechu), tak vieme, že človek sa z tejto situácie môže dostať iba vtedy, keď sa odovzdá do Božích rúk.

Pri akejkoľvek vlastnej snahe sa do bahna ponára čoraz viac.

Nové metódy založené na **svetských poznatkoch psychológie ponúkajú systém** ako sa v tejto situácii pohybovať ...

A čo na to hovorí Biblia?

„Pred Bohom a pred Kristom Ježišom, ktorý bude súdiť živých a mŕtvych, zaväzujem ťa na Jeho zjavenie a kráľovstvo: zvestuj slovo, buď pohotový vhod-nevhod, presviedčaj, karhaj, napomínaj so všetkou trpezlivosťou a poučovaním. Lebo príde čas, keď (ľudia) neznesú zdravé učenie, ale pretože chcú počúvať len to, čo sa im páči, budú si podľa svojich žiadostí zháňať učiteľov, odvrátia sluch od pravdy a obrátia sa k bájkam.

Ty však buď vo všetkom striezlivý, znášaj protivenstvá, plň povolanie evanjelistu, konaj si službu.“ 2. Kor 4,1-5

Sekcia č.9

Preklady Biblie: The Message

- V čase vydania v roku 1994 tento preklad nikto nebral vážne, bol to len okrajový žáner
- Po uvedení knihy „Život s jasným cieľom“ však nastal (plánovaný?) re-launch tejto knihy, ktorá je dnes doporučovaná zborom, ktoré absolvovali kurz „Život s jasným cieľom“ ako primárny zdroj Božieho slova
- Autorom prekladu je Eugene Peterson, kazateľ známy z hnutia Emergent Church, ktoré sa zaoberá okrem iného aj tzv. hĺbkovým rozjímaním, ktoré bolo prevzaté z východných náboženstiev

The Message a New Age

Niekoľko „náhodných“ podobností:

- priamo v modlitbe Pánovej používa frázu (as above, so below) – používanu v New Age pri vizualizácii
- Takisto v modlitbe Pánovej vynecháva časť „Posväť sa meno Tvoje!“
- v Efezkým 4,6 používa termín „Oneness“, v New Age sa jedná o potvrdenie teórie, že Boh je vo všetkom

(Berit Kjos: [What kind of message is The Message?](#))

Preklady so zámerom?

V rovnakom odstavci Warren tiež sľubuje slobodu, ak sa odovzdáme Bohu. Používa podanie The Message **Rímskych 6,17**: „*Vyslovte sa pre Božie cesty a sloboda nikdy neskončí ... [jeho] prikázania vás oslobodia pre otvorený život v slobode!*“ **Je pravda, že sme boli oslobodení v Kristovi, ale aký druh slobody tu Pavol ponúka?** V evanjelickom preklade je uvedené: „*Ale vďaka Bohu, že ste (len) boli otrokmi hriechu a stali ste sa zo srdca poslušnými tomu učeniu, ktorému ste boli odovzdaní*“. Verš 18 pokračuje: „*Oslobodení však od hriechu, stali ste sa služobníkmi spravodlivosti*“. Warren nespomína, že sloboda sľubovaná v Písme je od hriechu, a že veriaci sa stáva okamžite sluhom iného – spravodlivosti. ... Keď ľudia prídu ku Kristovi pre vykúpenie, ich pán sa zmení. Už nie sú viac zaviazaní hriechu, pretože sa stali služobníkmi Boha. ... To je argument Rímskych 6, ktorý je Warrenom ignorovaný, a ktorý sa ho pokúša dotlačiť k niečomu, čo Boh nikdy nezamýšľal.

(Gary E. Gilley: [The Purpose-Driven Life: An Evaluation - Part 2](#))

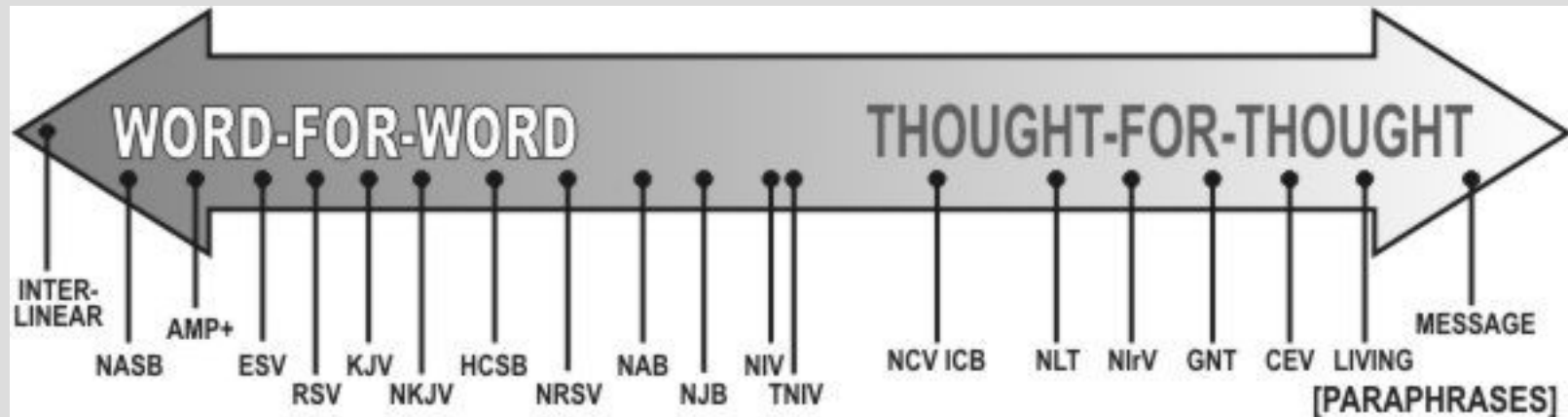
Preklady so zámerom?

Tézu tejto knihy je možné nájsť na strane 25, kde Warren hovorí, “Tento význam a zámer objavíme iba vtedy, keď sa Boh stane stredobodom našich životov Parafraza z Listu **Rímskym 12:3** v anglickom preklade The Message hovorí: *“Seba pochopíme iba vtedy keď porozumieme tomu, kým Boh je a čo pre nás robí.”* Evanjelický preklad hovorí: *“Lebo mocou milosti, ktorá je mi daná, hovorím každému medzi vami, aby si nemyslel o sebe viac ako treba, ale aby skromne zmýšľal, ako Boh komu udelil mieru viery.”* Hlavné zameranie tohto verša je **problém pýchy**, v kontexte duchovných darov (pozri verše 4-8). ... Tento odstavec **nie je vzorcom ako pochopiť seba samých**. The Message zneužíva pôvodný význam textu a Warren ho navyše používa na podporenie svojej tézy.

(Gary E. Gilley: [The Purpose-Driven Life: An Evaluation - Part 1](#))

Porovnávacia tabuľka

(www.sacredsandwich.com/bible_versions.htm)

AMP	The Amplified Bible, Grand Rapids: Zondervan (1965)
CEV	Contemporary English Version, New York: American Bible Society
GWT	God's Word Translation, Grand Rapids: World Publishing, Inc. (1995)
KJV	King James Version
LB	Living Bible, Wheaton, IL: Tyndale House Publishers (1979)
Msg	The Message, Colorado Springs: Navpress (1993)
NAB	New American Bible, Chicago, Catholic Press (1970)
NASB	New American Standard Bible, Anaheim, CA: Foundation Press (1973)
NCV	New Century Version, Dallas: Word Bibles (1991)
NIV	New International Version, Colorado Springs: International Bible Society
NJB	New Jerusalem Bible, Garden City, NY: Doubleday (1985)
NLT	New Living Translation, Wheaton, IL: Tyndale House Publishers (1996)
NRSV	New Revised Standard Version, Grand Rapids: Zondervan (199)
Ph	New Testament in Modern English by J.B. Phillips, New York: Macmillan
TEV	Today's English Version, New York: American Bible Society (Good News Translation)

Iné preklady na Slovensku

Podobným vývojom ako The Message, na Slovensku prešiel preklad Biblie Nádej pre každého, ktorý vydala Medzinárodná biblická spoločnosť. Pri prvom vydaní bol tento titul označený ako parafrázovaný preklad Biblie pre začiatočníkov, ktorý mal slúžiť ako „prvý preklad“, s cieľom priviesť čitateľa k štandardnému prekladu Biblie.

Dnes je však tento parafrázovaný preklad ponúkaný vo viacerých verziách, bez akéhokoľvek upozornenia, ako plnohodnotný preklad Biblie.

Ďalšie informácie nájdete tu:

[Biblia - Božie slovo, alebo ako vyhovieť ľudským prániam](#)

Sekcia č.10: Zdroje pre ďalšie štúdium

Odkazy na niektoré kritické články

Marketingové zbory: Pohľad za scénu ...
Gary E. Gilley

Evanjelium – metóda alebo posolstvo?
Bob DeWaay

Nekritický obdiv človeka v knihe PDL
PDL: Ponižovanie pravej podstaty Boha
Richard Bennett

Vedení Duchom alebo vedení cieľom?
Berit Kjos

Iné evanjelium
C. F. Sheldon

Krmenie ovčí alebo zabávanie capov?
C.H. Spurgeon

Neslaní svätí
Paul Proctor

Názvy niektorých kritických kníh

(je možné objednať na www.amazon.com)

Deceived on purpose / Oklamaná so zámerom
Warren Smith

Redefining christianity / Predefinovanie kresťanstva
Bob DeWaay

Ashamed of the Gospel / Hanbiaci sa za evanjelium
Fool's Gold / Hlupákovovo zlato
The Truth War / Boj o pravdu (jar 2007)
John McArthur (a kolektív)

The seduction of Christianity / Zvádzanie kresťanstva
Dave Hunt

Who is driving purpose driven Church? / Kto vedie cieľom riadený zbor?
James Sundquist

This Little Church Went to Market: The Church in the Age of Entertainment
Tento malý zbor išiel na trh: Zbor v dobe zábavy
Gary E. Gilley

Doporučené internetové adresy pre d'alsie štúdium

Kjos Ministries
www.crossroad.to

Fundamental Evangelistic Association
www.feasite.org

Apprising Ministries
www.apprising.org

Berean Beacon
www.bereanbeacon.org

Eastern Regional Watch
www.erwm.com

Apologetics Coordination Team
www.deceptioninthechurch.com

Southwest Radio Church Ministries
www.swrc.com

InPlainSite
www.inplainsite.org

Challies.com
www.challies.com

Slice of Laodicea
www.sliceoflaodicea.com

Sacred Sandwich
www.sacredsandwich.com

The Berean Call
www.thebereancall.org

Lighthouse Trails Research Project
www.lighthouse Trailsresearch.com

Biblical Discernment Ministries
www.rapidnet.com/~jbeard/bdm